

การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

CRITICAL READING SKILLS DEVELOPMENT OF MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS TAUGHT BY CRITICAL READING EXERCISES AND COOPERATIVE LEARNING TECHNIQUE "STAD"

บำเพ็ญ ขาวสง่า / BUMPEN KHAWSA-NGA¹
จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย / JITTIRAT SAENGLOETUTHAI²
ลินจง จันทร์วราทิติย์ / LINCHONG CHANTRAWARATIT³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 โรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD 3) แบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²อาจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ภาควิชาการประถมศึกษาที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

³รองศาสตราจารย์, มหาวิทยาลัยนครปฐม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) compare the critical reading skills of Mathayomsuksa 2 students before and after studying using critical reading exercises and cooperative learning technique STAD, 2) study the satisfaction of the students towards the critical reading exercises and cooperative learning technique STAD. A sample group of 45 students from Mathayomsuksa 2/7 at Bangsapanwittaya School in Bangsapan District, Prachuapkirikhan Province, was acquired by cluster random sampling. The research instruments were: 1) Critical Reading Exercises, 2) Lesson Plan Using Critical Reading Exercises and Cooperative Learning Technique STAD, 3) Critical Reading Assessment and 4) The Students' Satisfaction Inquiry Towards the Critical Reading Exercises and Cooperative Learning Technique STAD. The data were analyzed for mean, standard deviation and t-test.

The study results revealed as follows:

1. The post-assessment on critical reading taught by critical reading exercises and cooperative learning technique STAD was higher than the pre-assessment at .05 statistical significance.
2. The satisfaction of the students towards the learning process using critical reading exercises and cooperative learning technique STAD was at the high level.

Keywords : cooperative learning technique, critical reading

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านต่าง ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงต้องให้การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้จากสื่อเหล่านั้น เพื่อสร้างปัญญาพัฒนาชีวิตให้เกิดความรอบรู้ พัฒนาความคิดความบันเทิงและนำประสบการณ์จากการอ่านมาช่วยพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างถี่ถ้วน ซึ่งศรีเรือน แก้วกังวาล (2548: 173-185) กล่าวถึงความสัมพันธ์ของสมองกับการอ่านว่าการอ่านแม้แต่ 1 คำ ทำให้หลายตำแหน่งในสมองทำงานร่วมกัน ซึ่งทำหน้าที่แปลความหมายเลือกคำ คิดคำ เรียงลำดับ สะสมประสบการณ์ พัฒนาเขาวงกตปัญญา และสื่อสารความหมาย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา ศรีสืบสาย (2551: 14) ที่กล่าวว่า การอ่านและการคิดเป็นเรื่องที่จะต้องพัฒนาควบคู่กันไป ทั้งนี้เพราะการอ่านที่มีประสิทธิภาพมิใช่การอ่านตรงตามตัวอักษร แต่เป็นการ

อ่านโดยใช้วิจารณญาณสามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านและหาประโยชน์จากการอ่านได้ ซึ่งการอ่านดังกล่าวจะเกิดไม่ได้ ถ้าปราศจากการคิด ดังนั้นการเรียนรู้เรื่องการคิด และการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด จึงเป็นเรื่องที่ครูควรสนใจควบคู่กันไปกับการสอนและการพัฒนาการอ่าน ดังที่สมิท (Smith 1963: 161) ได้จัดระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ 1. ระดับความเข้าใจความหมายตัวอักษร เป็นระดับความเข้าใจพื้นฐานที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้โดยตรง 2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ เป็นระดับที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ลึกซึ้งกว่าระดับแรก เพราะผู้อ่านต้องตีความที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจน แต่เป็นความหมายแฝงอยู่ในข้อความ 3. ระดับความเข้าใจขั้นวิจารณ์ญาณ เป็นระดับที่ต้องอาศัยความเข้าใจในสองระดับแรกเป็นพื้นฐาน เนื่องจากการอ่านระดับนี้ต้องใช้ความคิดเพื่อวิเคราะห์ ตัดสิน และประเมินค่าสิ่งที่อ่าน

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นการอ่านในระดับสูง ต้องพิจารณาไตร่ตรองสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน โดยอาศัยความรู้ความคิด ประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานในการวินิจฉัยและตีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยตัดสินสิ่งที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารต่างๆ จะถ่ายทอดออกมาในหลายๆ รูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือผ่านทางอินเทอร์เน็ต บ่ายประกาศและป้ายโฆษณาการชวนเชื่อ เป็นต้น ข้อมูลข่าวสารเหล่านี้มีทั้งข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การโฆษณาชวนเชื่อ การอ่านเพื่อความเข้าใจเรื่องราวเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอกับสภาพสังคมในปัจจุบันเนื่องจากบางครั้งอาจมีการเขียนข้อมูลอย่างลำเอียงหรือบิดเบือนไปจากความเป็นจริง ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณในการตัดสินเรื่องที่อ่าน นั่นคือ รู้ความหมายของการอ่าน และรู้เท่าทันงานเขียนทุกชนิด

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เน้นให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการอ่านโดยกำหนดสาระมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มวิชาภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1: เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ดังนั้นผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถในการจับใจความสำคัญ สรุปความ อธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน อภิปรายแสดงความคิดเห็นได้แย่งวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน ข้อคิดเห็น ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียนแสดง ประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต วิเคราะห์ วิเคราะห์วรรณคดีวรรณกรรม อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ว่าเป็นสิ่งที่ครูภาษาไทยจะต้องฝึกฝนให้นักเรียนเกิดทักษะ แต่ในสภาพปัจจุบันนักเรียนขาดทักษะในการอ่านซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ช่วงชั้นที่ 3

ของสำนักทดสอบทางการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2551-2552 มีคะแนนเฉลี่ย 43.33, 35.71 ตามลำดับ มีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ซึ่งมีสาเหตุมาจากเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตัวครู ตัวนักเรียน และปัญหาที่พบบ่อยคือ การจัดการเรียนการสอน นักเรียนขาดทักษะทางภาษาโดยเฉพาะทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากไม่ได้รับการฝึกฝนมากเท่าที่ควร นักเรียนไม่สนใจการอ่าน ไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและไม่เห็นความสำคัญของการอ่านหรืออาจเป็นเพราะวิธีการสอนของครู เทคนิคการสอนของครู สื่อการสอนหรือสาเหตุอื่นๆ ดังนั้นครูภาษาไทยจึงควรมีบทบาทสำคัญในการฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพราะเป็นความเข้าใจในระดับที่ยาก ผู้อ่านจะต้องได้รับการสอนและการฝึกฝนให้เพียงพอ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้ชีวิตประจำวันต่อไป

การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิด ตัดสินใจในทางที่ถูกต้อง ฝึกให้ผู้เรียนใช้ความคิดเสมอ การจะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าประสงค์นั้น ต้องใช้กลวิธีการสอนหลายวิธี ผู้สอนแต่ละท่านสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2523: 148-150) กล่าวถึงการสอนภาษาไทยโดยสรุปว่าถ้าจะให้ได้ผลดีควรพยายามใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีเพื่อให้บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงมีสิ่งแปลก ๆ ใหม่เกิดขึ้นเสมอ เช่น การสอนแบบบรรยาย แบบอนุমানวิธี แบบอุปมานวิธี วิธีอภิปราย วิธีแบ่งหมู่ให้นักเรียนทำงานและวิธีการแก้ปัญหา นอกจากนี้สื่อการสอนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนน่าสนใจ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2545: 137-139) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการใช้สื่อการเรียนการสอน สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องเตรียมหรือสร้างสื่อซึ่งมีหลายประเภททั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์สื่อกิจกรรมและสื่อบริบท สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ นอกจากนี้ ประภัสสร โพธิจักร (2532: 17) กล่าวถึงแบบฝึก สรุปได้ว่า แบบฝึกช่วยพัฒนานักเรียนในทักษะต่างๆ พัฒนาความคิด ตรวจสอบความถูกต้อง นำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน การนำแบบฝึกทักษะทางภาษาไปใช้ในการฝึกฝนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน ทั้งนี้รูปแบบ เทคนิค วิธีสอนก็เป็นปัจจัยสำคัญช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนา ทักษะการสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์ การแสวงหาความรู้ การคิด การแก้ปัญหา และอื่นๆ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD พบว่าการเรียนด้วยวิธีนี้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อวิธีสอน เช่น งาน

วิจัยของศิริพร ทาทอง (2548) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) สูงกว่านักเรียนที่รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อวิธีสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) กิณาริน ต้นเสียงสม (2548) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD มีผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ และมีความคิดเห็นต่อวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีการสอนแบบปกติ อยู่ในระดับมาก

จากความสำคัญและสภาพปัญหาตลอดจนการศึกษางานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD และแบบฝึกทักษะมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวน 356 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 โรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (พิสนุ พงศ์ศรี

2552: 116) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายมา 1 ห้องเรียน แบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถได้ 11 กลุ่ม

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

2. ตัวแปรตาม คือ 1) ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2) ความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการอ่านที่ต้องใช้กระบวนการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบเกี่ยวกับข้อมูลหรือสถานการณ์โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแสดงออกทางพฤติกรรม ต่อไปนี้

1.1 สามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้

1.2 สามารถแยกประเด็นวิเคราะห์ข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น

1.3 สามารถวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย ทศนคติของผู้แต่ง

1.4 สามารถสังเคราะห์ข้อความที่อ่าน และเสนอความคิดเห็นหรือแนะนำโดยมีหลักฐาน ข้อมูลเหตุผลประกอบเป็นที่ยอมรับเชื่อถือ

1.5 สามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์กับสถานการณ์ใหม่ และทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้

1.6 สามารถประเมินค่า พิจารณาตัดสิน ความเหมาะสมของการนำเสนองานเขียน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล เนื้อหาสาระ ประโยชน์ ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

2. แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ สื่อที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สำหรับพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 เรื่อง ดังนี้

- เรื่องที่ 1 ความรู้พื้นฐานในการอ่าน

- เรื่องที่ 2 การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

- เรื่องที่ 3 การอ่านนิทานอย่างมีวิจารณญาณ

- เรื่องที่ 4 การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ

- เรื่องที่ 5 การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ

- เรื่องที่ 6 การอ่านวรรณคดีอย่างมีวิจารณญาณ

3. การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD (student teams achievement divisions) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วย

นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนภาษาไทย เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกในกลุ่มจะศึกษาและทำความเข้าใจบทเรียนร่วมกันโดยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการนำเสนอผลงานของกลุ่ม และเมื่อจบแต่ละบทเรียนจะมีการทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยของแต่ละคนจะถูกนำมาคิดกับคะแนนฐาน และนำมาคำนวณเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม หลังจากนั้นครูจะให้รางวัลกับกลุ่มที่ได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนรู้ดังนี้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนและแจ้งจุดประสงค์ ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นสรุป ขั้นวัดและประเมินผล และขั้นสร้างความรู้ความประทับใจ/ให้รางวัล

4. ความพึงพอใจต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสภาพต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนและความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ขึ้นอยู่กับความคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด และความสมดุลระหว่างความต้องการกับการได้รับการตอบสนอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย ซึ่งวัดพฤติกรรม 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านเนื้อหาสาระ 4) ประโยชน์ที่ได้รับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD
3. แบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 1.1 ศึกษาเอกสารการสร้างแบบฝึกเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกที่ดีโดยคำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา และศึกษาวิเคราะห์หัวข้อที่วัดชั้นปี สาระการเรียนรู้แกนกลางของหลักสูตรการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อจัดลำดับเนื้อหาของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยแบ่งออกเป็น 6 เรื่อง ดังนี้ เรื่องที่ 1 ความรู้พื้นฐานในการอ่าน เรื่องที่ 2 การอ่าน

ข่าวอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 3 การอ่านนิทานอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 4 การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 5 การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 6 การอ่านวรรณคดีอย่างมีวิจารณญาณ

1.2 ออกแบบลงมือสร้างแบบฝึกทักษะแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบรูปแบบเนื้อหาและขอคำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

1.3 เสนอแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543: 249) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.89

1.4 ปรับปรุงและแก้ไขแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำแบบฝึกทักษะไปใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 (กลุ่มนำร่อง) จำนวน 45 คน เพื่อดูความเหมาะสมของกิจกรรม เวลาที่ใช้ และเพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้สอนจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน 16 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการนำวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มาใช้เป็นแนวในการจัดการเรียนรู้

2.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดชั้นปี สาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อกำหนดเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาเรียน ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน 16 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ 2) ตัวชี้วัด 3) สาระสำคัญ 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) สาระการเรียนรู้ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ 8) การวัดผลประเมินผล ซึ่งแต่ละแผนนั้นมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson) ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียนและแจ้งจุดประสงค์ 2) ชี้นกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ชี้นสรุป 4) ชี้นวัดและประเมินผล 5) ชี้นสร้างความประทับใจ/ให้รางวัล

2.4 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้ว ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ด้านการใช้ภาษาและเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.5 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์

เนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543 : 249) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.95

2.6 ปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 (กลุ่มนำร่อง) จำนวน 45 คน เพื่อดูความเหมาะสมของกิจกรรม เวลาที่ใช้ และเพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้สอนจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เทคนิคการเขียนแบบทดสอบ

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พฤติกรรมที่วัดได้แก่ การนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

3.3 สร้างแบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 70 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

3.4 เสนอแบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อความถาม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 เสนอแบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา และความเที่ยงของแบบทดสอบจากข้อความถาม ตัวเลือก จุดประสงค์การเรียนรู้ และพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามและจุดประสงค์การเรียนรู้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543 : 249) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00

3.6 นำแบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 โรงเรียนบางสะพานวิทยา (ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาแล้ว) จำนวน 42 คน

3.7 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อ (item analysis) เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบมีคุณภาพตามเกณฑ์ ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกข้อสอบให้เหลือ 40 ข้อ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.79 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.89

3.8 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้แล้ว จำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 (กลุ่มนำร่อง) จำนวน 45 คน อีกครั้งเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน จากสูตร KR – 20 ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.77 และนำแบบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 40 ข้อ ไปใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน มีจำนวน 18 ข้อ โดยมีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

4.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

4.3 นำประเด็นที่ต้องการศึกษามาสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 18 ข้อ กำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับ

4.4 เสนอแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.5 เสนอแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ ต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ในการถาม (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543 : 249) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

4.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 (กลุ่มนำร่อง) จำนวน 45 คน และนำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

4.7 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน จำนวน 18 ข้อ ไปใช้สอบถามนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
  - 1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
  - 1.2 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ได้แก่ แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 1.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้วิธีของคูเดอว์ ริชาร์ดสัน จากสูตร $KR - 20$ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้
  1. เปรียบเทียบศึกษาผลทักษะทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที (t - test Dependent)
  2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พร้อมกับแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยเป็นระดับความพึงพอใจ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้
แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ เทคนิค STAD

n = 45					
คะแนน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
หลังเรียน	40	27.47	3.95	21.41*	.00
ก่อนเรียน	40	16.22	4.55		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผลการศึกษาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึก ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ
การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD หลังจัดการเรียนรู้ ดังแสดง
ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน อย่างมี
วิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD โดยภาพรวม

n = 45					
ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่	
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	3.57	0.68	มาก	4	
ด้านการจัดการเรียนรู้	3.67	0.75	มาก	3	
ด้านเนื้อหาสาระ	3.76	0.74	มาก	1	
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	3.73	0.74	มาก	2	
โดยภาพรวม	3.69	0.73	มาก	-	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 3.76$) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 3.73$) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.67$) และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้

n = 45				
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ผู้ศึกษา มีความสุขในการร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้	3.40	0.78	ปานกลาง	5
2. การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	3.58	0.87	มาก	2
3. ผู้ศึกษาเป็นอิสระ มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการแสดงความคิดเห็น	3.51	0.81	มาก	4
4. การร่วมกิจกรรมมีการแข่งขัน ทำท่าย ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน	3.56	0.87	มาก	3
5. มีความประทับใจ การให้รางวัลเสริมแรงจูงใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	3.82	0.83	มาก	1
โดยภาพรวม	3.57	0.68	มาก	-

จากตารางที่ 3 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$)

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมี
 วิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ด้านการจัดการเรียนรู้

n = 45

ด้านการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. รูปแบบของแบบฝึกนี้มีความน่าสนใจ	3.78	0.77	มาก	1
2. แบบฝึกเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียน	3.56	0.73	มาก	4
3. ลำดับขั้นตอนของการจัดกระบวนการ เรียนรู้มีความเหมาะสม	3.69	0.76	มาก	2
4. ระยะเวลาในการเรียนโดยใช้แบบฝึก ร่วมกับรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มีความเหมาะสม	3.64	0.74	มาก	3
โดยภาพรวม	3.67	0.75	มาก	-

จากตารางที่ 4 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน
 อย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม
 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$)

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน อย่าง
 มีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

n = 45

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่านในระดับ การคิดขั้นสูงที่เหมาะสม	3.71	0.76	มาก	3
2. ฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น มีความมั่นใจในการนำความรู้ ความเข้าใจ สู่การตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	3.80	0.76	มาก	1
3. สามารถนำความรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไปใช้ในการเรียน แสวงหาความรู้ตามแหล่ง การเรียนรู้อื่นได้	3.69	0.76	มาก	4
4. ส่งเสริมให้รู้จักการเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ ตนเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิก	3.73	0.69	มาก	2
โดยภาพรวม	3.73	0.74	มาก	-

จากตารางที่ 5 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ตารางที่ 6 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ด้านเนื้อหาสาระ

ด้านเนื้อหาสาระ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การกำหนดเนื้อหาสาระและรายละเอียดของเนื้อหาสาระมีความเหมาะสม	3.82	0.81	มาก	2
2. การเลือกใช้คำ สำนวนภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับการฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	3.76	0.74	มาก	3
3. การจัดลำดับแบบฝึกเรียงจากง่ายไปหายากมีความเหมาะสมกับการฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	3.67	0.71	มาก	5
4. เนื้อหามีความสอดคล้องกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในปัจจุบัน และสัมพันธ์กับการฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	3.73	0.75	มาก	4
5. เนื้อหาให้แนวคิด ความรู้ ส่งเสริมสติปัญญาพัฒนากระบวนการคิด	3.84	0.71	มาก	1
โดยภาพรวม	3.76	0.74	มาก	-

จากตารางที่ 6 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนนั้นเป็นผลมาจากการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD เป็นรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งเป็นการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ใช้วิธีแบบจัด กลุ่มผู้เรียนแบบความสามารถ ประกอบด้วยสมาชิก 4 คน เป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางการ เรียนสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน เพื่อจะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ถึงการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดความสามัคคี และยังมี การแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ทำให้ กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD มีประสิทธิภาพ ก็คือ รางวัลที่ได้จากการที่มีคะแนนสะสมของ กลุ่มที่มากที่สุด นั่นเป็นสิ่งที่ทำให้แต่ละกลุ่มเกิดการช่วยเหลือหรือมีความสามัคคีภายในกลุ่ม ทำให้ ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนและยังเป็นการดูแลกันเกิดความสัมพันธ์และมิตรภาพภายในกลุ่ม รวมถึงทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ จากการช่วยเหลือของเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งการสอนกันเองของผู้เรียนทำให้เกิด ความสบายใจ มีความกระตือรือร้น รู้สึกตื่นเต้นทุกครั้งที่ยังเรียน และรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิด ประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ทาทอง (2548) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำกริยาและคำวิเศษณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับ การสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) กับการสอนแบบปกติ ผลการ วิจัยพบว่า ผลการสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกัน เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) สูงกว่านักเรียนที่รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อวิธีสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค กลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD)

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD มีการทดสอบเพื่อตรวจสอบความ ก้าวหน้าของผู้เรียน และในการทดสอบแต่ละครั้งนักเรียนแต่ละคนจะได้คะแนนพัฒนาความก้าวหน้า จึงทำให้สมาชิกในกลุ่มมีความพยายามในการเรียนรู้และช่วยเหลือกัน ถ้าได้คะแนนน้อยคะแนนของ กลุ่มก็จะลดลงด้วย ดังนั้นสมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องร่วมมือกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เนื่องจากผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเด็กเก่งได้ ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อน ทำให้คนเก่งได้เพิ่มความเข้าใจในความคิดรวบยอดของเนื้อหา นั้น ๆ ได้ ลึกซึ้งกว่าเดิมเพราะได้อธิบายให้เพื่อนในกลุ่ม โดยนักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้รับการฝึกฝนและได้ แนวทางจากนักเรียนที่เก่งทำให้เข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสลาวิน (Slavin 1978: 41, อ้างถึงใน สุจิตรา เวทยาวงศ์, 2545: 106) ที่กล่าวว่า การเรียนกันเป็นกลุ่มย่อย สมาชิกภายในกลุ่มจะศึกษาและทำความเข้าใจบทเรียน ฝึกมีทักษะการทำงานร่วมกัน มีความ รับผิดชอบและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียน เรียนรู้ร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือการเรียนภายในกลุ่ม ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ตนเองมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กินาริน ต้นเสียงสม, (2548: 192) ที่กล่าวว่า การใช้กลุ่มร่วมมือกัน

เรียนรู้ช่วยเหลือกันนั้นสามารถช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ซึ่งองค์ประกอบย่อยอื่นๆ ของเทคนิค STADจะนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ทำให้มีความพยายามในการแก้ปัญหา ซึ่งนักเรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้และปฏิบัติในประเด็นดังกล่าว

นอกจากรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD แล้วการใช้แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกเสริมทักษะทางภาษาเป็นนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนของนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุข มาสกรานต์ (2530) พบว่า คะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารี บัวคุ้มภัย (2540: 31-38) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการใช้ถ้อยคำในการเขียนร้อยแก้ว ทำให้ทักษะการเขียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนตามปกติและสอดคล้องกับงานวิจัยของ รินรดา จันทะวัน (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ (STAD) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.93 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้และมีดัชนีประสิทธิผล 60.82 หมายความว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 60.82 โดยสรุป ได้แผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม และเป็นนวัตกรรมที่สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน สามารถจับใจความสำคัญ และสรุปประเด็นของเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี จึงขอสนับสนุนให้ครูภาษาไทย สร้างแบบฝึกทักษะ การอ่านเชิงวิเคราะห์ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดทักษะด้านการอ่านเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของรังสี พลโคกก่อง (2551: 73-74) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมด้วยช่วยงานกลุ่ม (STAD) โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนดีขึ้นและมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 40-60 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวนิตา ไชยกาล (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (STAD) ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่ามีค่าดัชนีประสิทธิผล ของแผนจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.5856 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 58.56 และส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงขึ้น

2. การศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ในภาพรวม พบว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เช่นกัน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านประโยชน์ที่ได้รับด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ตามลำดับ ซึ่งเป็นไป

ตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดที่เป็นเช่นนี้อันเนื่องมาจากการจัดลำดับเนื้อหาของแบบฝึกเรียงจากง่ายไปหายากทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีความสนใจในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรรณี ชูทัย (2528: 167) ที่กล่าวว่า ควรจัดแบบฝึกเรียงจากง่ายไปหายากจากสั้นไปยาวและมีหลายรูปแบบ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในปัจจุบัน สามารถส่งเสริมสติปัญญา กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจพัฒนาทักษะการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพีใจ พจน์สมพงศ์ (2549: 45) ที่กล่าวว่า แบบฝึกที่ดีจะต้องสร้างขึ้นตามหลักการสร้างแบบฝึก และต้องคำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยา เนื้อหาต้องเหมาะสม และสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และตอบสนองตรงตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน น่าสนใจและท้าทายความสามารถ จะเห็นได้ว่าแบบฝึกสามารถส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่านในระดับการคิดขั้นสูง ฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น มีความมั่นใจในการนำความรู้ ความเข้าใจสู่การตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมสามารถนำความรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ในการเรียนแสวงหาความรู้ตามแหล่งเรียนรู้อื่นได้ส่งเสริมให้รู้จักการเป็นผู้นำ มีรับผิดชอบตนเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิก ดังที่ วิริยา วิริยารัมภะ (2549: 37) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าทำให้ผู้อ่านเกิดปัญญา ได้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องและมีประโยชน์ เนื่องจากได้ใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บัทยา วิญญูกุล (2551: 22) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ความคิดอย่างรอบคอบ สามารถวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล และสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอนของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ระยะเวลาในการเรียนที่มีความเหมาะสมและสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนแบบกันกันเอง นักเรียนรู้สึกสบายใจสนุกสนานไม่เคร่งเครียดในการเรียนมากเกินไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล พยอหมแย้ม (2544: 78 - 79) กล่าวว่า บรรยากาศในชั้นเรียนที่เหมาะสมย่อมทำให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี สร้างความสนใจ ความตั้งใจให้แก่ผู้เรียน ทำให้การเรียนรู้บรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา เขมมณี (2537: 2) ที่กล่าวว่าทุกคนในกลุ่มมีบทบาทในการดำเนินงานของกลุ่ม มีการตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้ได้งานออกมา สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ทำให้บรรยากาศในการสอนเป็นบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของนักเรียนในการที่ได้รับการพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ตามความรู้ความสามารถของตนเองให้มากขึ้นเท่า ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วาสนา ไตรวัฒน์ธงไชย (2543: 89-90) ที่กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในการเรียนส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพนั้นต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่เป็นระบบระเบียบ นอกจากนี้โรเบิร์ต บี คูเตอร์ (Robert B. Cooter, 1997: 118 อ้างถึงใน สุนันทา ประสานสอน 2544: 61-62) ได้วิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านแล้วพบว่าองค์ประกอบที่มีผล

ต่อความสามารถในการอ่าน คือ การให้เวลาในการอ่าน การสอนกลวิธีการอ่าน การให้โอกาสนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และการให้นักเรียนได้พูดคุยถึงความคิดความรู้สึกและปฏิกิริยาของตนต่อสิ่งที่อ่าน ซึ่งการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD นั้น ผู้เรียนมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มทั้งคนเก่ง ปานกลาง อ่อน มีการแสดงความคิดเห็นปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนรู้สึกเป็นอิสระมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแสดง ความคิดเห็นระหว่างกัน รู้สึกสนุก มีความสุขในการร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ มีการแข่งขัน ทำลายความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนตลอดจนครูผู้สอนมีการให้รางวัลเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ การให้รางวัลเสริมแรงจูงใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของไพศาล พระจันทร์ลา (2551: 117-118) ได้ศึกษานักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ผู้วิจัยข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ก่อนดำเนินการสอนครูควรชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ให้นักเรียนเข้าใจอย่างถ่องแท้ และห้ามมิให้นักเรียนช่วยเหลือกันทำแบบทดสอบ รวมทั้งนี้ควรแจ้งคะแนนความก้าวหน้าให้นักเรียนทราบทันทีเพื่อเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มเกิดความกระตือรือร้นและร่วมมือกัน

1.2 การจัดกลุ่มผู้เรียนให้ละความสามารถอย่างชัดเจนตามสาระการเรียนรู้ที่สอนเพื่อให้สมาชิกเกิดพฤติกรรมการร่วมมือในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการเรียนการสอน

1.3 ครูควรเอาใจใส่ดูแลในการทำกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน เพื่อคอยแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในกรณีนักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งคอยกระตุ้นให้กำลังใจเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ จึงทำให้กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 ครูควรให้กำลังใจและสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น กล้านำเสนอผลงานของตนเองในการจัดการเรียนรู้ครูควรพยายามสร้างบรรยากาศในการเรียนให้สนุกสนานและเป็นกันเอง ไม่เข้มงวดจนเกินไปจนทำให้เกิดความตึงเครียดให้ความเป็นอิสระให้นักเรียนอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ในการเรียนรู้ในเนื้อหาอื่น หรือระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปสอนเปรียบเทียบกับวิธีสอนอื่นๆ ในเนื้อหาเดียวกันและชั้นเดียวกัน เพื่อจะได้เป็นการส่งเสริมและ หาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลต่อไป

สรุป

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD (STUDENT TEAMS-ACHIEVEMENT DIVISIONS) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียนและแจ้งจุดประสงค์ 2) ชี้นกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ชี้นสรุป 4) ชี้นวัดและประเมินผล 5) ชี้นสร้างความประทับใจ/ให้รางวัล

นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กีนาริน ดันเสียงสม. (2548). **การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิตนา แชมมณี. (2537). **กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานเป็นทีมและการจัดการเรียนการสอน.**

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภัสสร โพธิ์จักร. (2532). **ศึกษาความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกสำหรับการเรียนซ่อมเสริมทักษะพื้นฐานการอ่านของนักเรียนชั้น**

มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขอนแก่นนคร จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ปัทมา วิญญูกุล. (2551). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้วิธีสอนตามแนวคิดหมวกหกใบกับวิธีสอนตามแนวคิดของสเตอร์นเบอร์ก.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรรณี ชูชัย. (2528). **จิตวิทยาการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพฯ: อัมรินทร์การพิมพ์.
- พิมพ์ใจ พจน์สมพงศ์. (2549). **การสร้างแบบฝึกการเขียนบทประพันธ์ในงานอาชีพ สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพศาล พระจันทร์ลา. (2551). **การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รังสี พลโคกกอง. (2551). **ผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (STAD) ประกอบแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รินรดา จันทะวัน. (2550). **การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ (STAD) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4).** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วาสนา ไตรวัฒนธงไชย. (2543). **การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือตามวิธีเอสทีเอดีกับวิธีสอนตามคู่มือครู.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิริยา วิริยารัมภะ. (2549). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบและวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศรีสุข มาสกรานต์. (2530). การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ที่ใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับไม่ใช้แบบฝึกอย่างมีวิจารณญาณ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริพร ทาทอง. (2548). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำกริยาและคำวิเศษณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกัน เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) กับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุกัญญา ศรีสืบสาย. (2551). การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ การอ่านและการคิด. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุจิตรา เวทยาวงศ์. (2545). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนแบบ STAD กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุนันท์ ประสานสอน. (2544). ผลของการใช้กลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูงที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรพล พยอมแย้ม. (2544). จิตวิทยาพื้นฐานสำหรับการศึกษา. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อารี บัวคุ้มภัย. (2540). การสร้างแบบฝึกเพื่อเสริมทักษะการใช้ถ้อยคำในงานเขียนร้อยแก้วสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Smith, N. B. (1963). Reading instruction for today's children. New Jersey: Prentice-Hall.